

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Stojan Marković, Nevena Krivokapić, Vlado Mareš, Ivan Cvejić, Filip Švarm, Petar Jeremić, Vladimir Radomirović, Ivana Stjelja i Marija Kordić, na sednici održanoj 28.7. 2016. godine, jednoglasno donosi

ODLUKU

Tekstom "Telo devojčice unakaženo: Moju Anđu ne mogu zadnji put ni da poljubum", objavljenim 12. jula 2016. godine, dnevni list "Blic"

- 1. prekršio je tačke 2 i 3 Odeljka I (Istinitost izveštavanja)** Kodeksa novinara Srbije o obavezi novinara da pravi jasnu razliku između činjenica koje prenosi, komentara, pretpostavki i nagađanja, kao i da je dužan da naznači izvor informacije koju prenosi,
- 2. prekršio je tačke 4 i 5 Odeljka IV (Odgovornost novinara)**, po kojima je novinaru zabranjeno da koristi neprimerene, uznemiravajuće i sve druge sadržaje koji mogu imati štetan uticaj na decu, a dužan je da poštuje i štiti prava i dostojanstvo dece i žrtava zločina,
- 3. prekršio je tačku 7 Odeljka VI (Odnos prema izvorima informisanja)**, po kojoj novinar nikada ne sme da zloupotrebi emocije drugih ljudi i njihovu nedovoljnu sposobnost rasuđivanja,
- 4. prekršio je i tačke 1, 2 i 3 Odeljka VII (Poštovanje privatnosti)**, o obavezi novinara da poštuje privatnost, dostojanstvo i integritet ljudi o kojima piše, da treba da izbegava spekulacije i prenošenje nedovoljno proverljivih stavova u izveštavanju o nesrećama i tragedijama u kojima ima stradalih, kao i da je dužan da, u izveštavanju o događajima koji uključuju lični bol i šok, svoja pitanja prilagodi tako da odražavaju duh saosećanja i diskrecije.

Nalaže se dnevnom listu "Blic" da ovu odluku Komisije objavi najkasnije pet dana od dana dostavljanja odluke.

OBRAZLOŽENJE

Tamara Skrozza, članica Komisije za žalbe podnela je žalbu na osnovu rezultata monitoringa dnevnih novina, koji sprovodi za potrebe Saveta. Ona je zaključila da je list spornim tekstom prekršio više odredbi Kodeksa novinara Srbije. Posebno je ukazala da je objavljen niz veoma uznemirujućih detalja o stanju tela ubijenog i silovanog deteta, okolnostima zločina, navodnom mentalnom stanju osumnjičenog. "Smatram da je posebno neprofesionalno ponašanje novinara prema majci i baki ubijenog deteta koje su fotografisane i intervjuisane u trenutku dok su pripremale odeću u kojoj će im ćerka i unuka biti sahranjena - osim što je i ovde navedeno kako je telo u lošem stanju, ušlo se u najintimniju sferu žena koje su bile u specifičnom emotivnom stanju, istakla je, između ostalog. u žalbi.

U odgovoru na žalbu, advokat "Blica" Dušan Stojković naveo je da tekst ne sadrži uznemirujući informacije, odnosno da su drugi mediji izveštavali sa mnogo više detalja, a da su novinari "Blica" pokazali najviši stepen pažnje i trudili se da tekst napišu tako da odražava saosećanje sa žrtvom i

njenom porodicom. Članovi porodice intervjujani su i fotografisani uz njihovu saglasnost, a interes javnosti da bude informisana u ovom slučaju jači je od interesa pojedinaca, pa i njegovog prava na privatnost. "Ovakve priče, po našem mišljenju, treba iznositi u javnost i zbog dece i zbog njihovih roditelja, kako bi sa pojačanim stepenom pažnje vodili računa o deci u svakom trenutku", navodi se, između ostalog, u odgovoru na žalbu. Advokat je istakao i da je opis tela dobijen od državnog organa i da se ne sadrži nikakve detalje, dok je mentalno stanje osumnjičenog procenio veštak.

Članovi Komisije za žalbe zaključili su da je u ovom slučaju, nažalost, reč samo o nastavku neprihvatljivog trenda da se o teškim i surovim zločinima i tragedijama, izveštava bez poštovanja profesionalnih i etičkih standarda. Komisija ocenjuje da je silovanje i ubistvo trogodišnjeg deteta užasan zločin, koji je veoma potresao celo društvo, te da nesumnjivo postoji veliko interesovanje javnosti za ovaj slučaj, ali da objavljivanje detalja o stanju tela (informacija da je telo toliko unakaženo da je to „sledilo krv u žilama obducentima“ takav je detalj) ni na koji način ne doprinosi boljem informisanju čitalaca, a vređa dostojanstvo i intergitet žrtve, nanosi dodatnu bol njenoj porodici i uznemirava čitaoce.

Komisija je takođe upoznata i sa saopštenjem poverenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnost Rodoljuba Šabića, koji je pokrenuo nadzor u Ministarstvu unutrašnjih poslova u vezi sa „curenjem“ podataka o ovom slučaju. Poverenik je tom prilikom utvrdio da „u medijima objavljeni, najdelikatniji, izuzetno mučni navodi o do detalja ‘preciznim’ izjavama okrivljenog o načinu izvršenja krivičnog dela, o načinu prikrivanja tela žrtve nakon izvršenja krivičnog dela, te o navodnoj sadržini obdukcionog nalaza ili psihijatrijskog veštačenja, nemaju osnov u službenoj dokumentaciji organa, odnosno od nje se razlikuju u veoma velikoj meri ili u potpunosti. Članovi Komisije nisu mogli da se upuštaju u ocene da li su mediji „slepo“ verovali nekredibilnim izvorima, ili su svesno objavljivali netačne i neproverene informacije, ali je, na osnovu, saopštenja poverenika, nesumnjivo da su navodna saznanja iz istrage neistinita, što prekršaj Kodeksa novinara čini još težim.

Komisija za žalbe ponovo podseća novinare i urednike, da ih Kodeks obavezuje da posebno obazrivo izveštavaju o ovakvim tragedijama, poštujući i dostojanstvo žrtve i bol porodice i ne pokušavajući da zloupotrebe njihove emocije i nemogućnost da u toj situaciji jasno rasuđuju.

Članovi Komisije naročito apeluju na policiju i tužilaštvo da, posebno kada je reč o zločinima koji duboko potresaju javnost, odrede osobe koje će medijima davati informacije, kako bi se izbeglo spekulisanje, nagađanje i objavljivanje netačnih informacija.

Zbog svega toga, Komisija je jednoglasno odlučila da je „Blic“ prekršio Kodeks novinara Srbije i naložila listu da ovu odluku objavi.

Beograd, 28.7.2016.

Predsedavajući
Stojan Marković